

ח"כ עופר כסיף

באמצעות עו"ד רביע אגבריה ו/או חסן ג'בארין ו/או סוהאד בשארה
ו/או מאיסאנה מוראני ו/או לובנא תומא ו/או סלאם ארשייד ו/או
הדיל אבו סאלח, מטעם **עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט**
הערבי בישראל, רח' יפו 94, ת.ד. 8921, חיפה 31090; טל': 04-
9501610; סלולארי: 052-525460188; דוא"ל:

העותרים

- נגד -

1. **ועדת האתיקה של הכנסת**

2. **הכנסת**

ע"י היועץ המשפטי לכנסת

הכנסת, ירושלים

טל': 02-6408638; פקס: 02-6753495

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

ובקשה למתן צו ביניים ולקיום דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו על תנאי המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם:

(א) מדוע לא תבוטל החלטת וועדת האתיקה של הכנסת מיום 9.7.25 נגד חבר הכנסת עופר כסיף (להלן: **"העותר"**), המורה על הרחקתו משיבות מליאת הכנסת וועדותיה (למעט השתתפות בהצבעה) לתקופה של חודשיים החל מיום 19 אוקטובר 2025;

(ג) מדוע לא יקבע בית המשפט הנכבד קריטריונים מנחים לשימוש וועדת האתיקה בסמכותה לשפוט חבר כנסת בגין התבטאויות פוליטיות.

מבוא

1. עניינה של העתירה דנן בהחלטות ועדת האתיקה של הכנסת (להלן: "**וועדת האתיקה**" או "**הוועדה**") להטיל, בשלוש החלטות נפרדות מאז פרוץ המלחמה, סנקציות חמורות וקיצוניות של השעיית העותר—חבר הכנסת עופר כסיף—למשך חודש וחצי (החלטה 17/25), שישה חודשים (החלטה 28/25) וחודשיים נוספים (החלטה 46/25) מכל הדיונים במליאת הכנסת ובוועדות (למעט הצבעות). זאת, בשל התבטאויות פוליטיות מוגנות החוסות באופן מובהק תחת חופש הביטוי הפוליטי של העותר.

== החלטות וועדת האתיקה הנ"ל מצורפות ומסומנות ע/1 – ע/3 בהתאמה.

2. שלושת ההחלטות הנ"ל מצטרפות לשתי החלטות קודמות מאז תחילת כהונתה של הכנסת ה-25: (א) החלטה 5/25 אשר במסגרתה נקבע עונש הרחקה משיבות מליאת הכנסת לשלושה ימים רצופים וכן הגבלת השימוש בכל כלי פרלמנטרי (הגשת הצעות חוק, שאילתות וכדומה) לתקופה של 17 ימים נוספים; (ב) החלטה 12/25 אשר במסגרתה נקבע עונש של הרחקה משיבות ועדות הכנסת למשך חודש ויום.

== החלטות וועדת האתיקה הנ"ל מצורפות ומסומנות ע/4 ו-ע/5 בהתאמה.

3. עתירה זו מעלה סוגייה עקרונית וראשונה במעלה המשליכה על סדרי המשטר הדמוקרטי ככלל ועל יכולתם של חברי הרשות המחוקקת למלא את תפקידם בפרט. זאת, שכן החלטותיה החוזרות ונשנות של ועדת האתיקה—גוף פוליטי בהרכבו—להטיל סנקציות קיצוניות על העותר—חבר כנסת מטעם מפלגת מיעוט—עולות כדי **שלילה אפקטיבית** ליכולתו של נבחר ציבור למלא את תפקידו כחבר כנסת תוך שימוש לרעה בהליך המשמעתי ובסמכויותיה של ועדת האתיקה.

4. אמנם בית משפט זה פסק בעבר כי לוועדת האתיקה מוקנית הסמכות לנקוט סנקציות כלפי חבר כנסת בגין התבטאויותיו אף אם הן נכללות בגדר החסינות העניינית (בג"צ 12002/04 ח"כ מח'ול נ' הכנסת, פ"ד (ס) 325 (2005), בג"צ 6706/14 ח"כ חנין זועבי נ' ועדת האתיקה של הכנסת (פורסם באר"ש, 10.2.2015)), אולם, לא נקבעו הגבלות כלשהן או קריטריונים משפטיים קונקרטיים המתווים את שיקול דעת הוועדה ואשר לפיהם תבחן חוקיות הפעלת סמכותה. כך, נוצר מצב בו ועדת האתיקה מפעילה את סמכותה באופן רחב ביותר לפי תפיסותיה הפוליטיות כדי להשתיק ולהעניש חבר כנסת מכהן בגין ביטויים לגיטימיים אך ורק משום שאינם תואמים את הלך הרוח הפוליטי אצל רוב חברי הכנסת.

5. הלכה למעשה, נוצר מצב בו ועדת האתיקה, גוף פוליטי כאמור שמורכב מחברי כנסת אחרים, נהנית משיקול דעת מוחלט להעניש באופן חוזר ונשנה חבר כנסת מכהן בצורה קיצונית ביותר העולה כדי שלילה אפקטיבית של יכולתו למלא את תפקידו הפרלמנטרי, לרבות נאומים במליאת הכנסת, השתתפות בהליכי חקיקה, הגשת שאילתות ועוד. לא זו אף זו, מדובר במצב בו הרוב הפוליטי בכנסת מעניש ומשתיק את המיעוט הפוליטי ופוגע באפשרות חבר כנסת מטעם המיעוט להשמיע את קולו ולפעול בעניינים מהותיים בגדר תפקידו כנבחר ציבור.

6. בענייננו, המשמעות של החלטות המצטברות של ועדת האתיקה מאז פרוץ המלחמה היא הדרתו של העותר קרוב ל- 9 חודשים ממליאת הכנסת ומהשימוש בכלים פרלמנטריים. כלומר, מדובר בהדרתו האפקטיבית של העותר במשך למעלה מ-46% מתקופת כהונת הכנסת בתקופה הרלוונטית. ברי, כי לא מדובר אך ורק בעניינים פנימיים של הכנסת כי אם מדובר בשלילה ניכרת של יכולת חבר כנסת למלא את תפקידו כנבחר ציבור השקולה למעשה להדחה חלקית ממליאת הכנסת. זאת, לאחר שהליך הדחתו של העותר—הליך קיצוני ואנטי-דמוקרטי ממילא—כשל ביום 19.2.2024.

== פרוטוקול המליאה וההצבעה בהליך ההדחה של העותר מיום 19.2.2024 מצורף ומסומן ע/6.

7. יובהר, כי אמנם עתירה זו מתמקדת בהחלטתה האחרונה של ועדת האתיקה, אולם החלטה זו מקבלת משנה תוקף לאור הצטברותן של החלטות קודמות כאמור. משכך, עתירה זו תפנה את יהבה לא רק כלפי החלטה ספציפית זו אלא גם כלפי המכלול המצטבר במבט על.

8. לא רק שמדובר בהתבטאויות מוגנות במסגרת חופש הביטוי הרחב שניתן לחבר כנסת אלא גם בהתבטאויות שמהוות חלק בלתי נפרד מהשיח הציבורי בישראל.

9. עתירה זו תטען כי החלטות ועדות האתיקה התקבלו תוך שימוש לרעה בסמכות ותוך פגיעה בלתי מידתית בחופש הביטוי, בזכות הציבור לדעת ובזכות לבחור ולהיבחר.

10. ועוד, מדובר גם בהפליה ברורה שבה נגוע דפוס פעולתה והיישום הבררני של הדין האתי כנגד העותר ביחס לחברי כנסת אחרים שנדונו, בגין פעולות והתבטאויות חמורות בהרבה, לסנקציות פחותות משמעותית. כפי שיפורט בהמשך, העותר הוא היחיד שנדון להרחקה ממושכת ממליאת הכנסת באופן חוזר ונשנה ובאופן שעולה כדי שלילה אפקטיבית ליכולתו למלא את תפקידו. בעוד שמרבית החלטות וועדת האתיקה בעניין חברי כנסת אחרים הסתכמו בניזיה, הרי שבעניין העותר וחברי כנסת ערבים אחרים הסנקציות היו חמורות באופן משמעותי.

בקשה למתן צו ביניים

ובקשה לקביעת דיון דחוף

1. בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא בזאת צו ביניים אשר מקפיא את כניסתה לתוקף של החלטת ההשעיה מושא העתירה דנן, שצפויה להיכנס לתוקף ביום 19.10.2025, עד להכרעה בעתירה דנן. כמו כן, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע דיון דחוף בעתירה.

2. לאור נסיבות ענייננו, אי הוצאת צו ביניים כמבוקש, יגרום לנזקים חמורים ביותר ובלתי הפיכים ויפגע קשות בזכויותיו החוקתיות של העותר ואף עלול ליתר את הדיון בעתירה. זאת שכן, העונש המשמעותי כנגדו של העותר הוא העומד במרכז העתירה דנן.

3. כבר נפסק, כי "בבוא בית המשפט להכריע בבקשה למתן צו ביניים עליו לבחון שני עניינים עיקריים. האחד, "מאזן הנוחות", שבו בוחן בית המשפט את הנזק שייגרם למבקש במידה שלא יינתן צו ביניים אל מול הנזק שייגרם למשיב במידה ויינתן צו כמבוקש; והאחר, סיכויי העתירה להתקבל. במסגרת

שיקולי מאזן הנוחות יבחן בית המשפט, בין יתר שיקוליו, אם אי מתן הצו יסכל את בירור ההליך העיקרי, וכן יבחן את הצורך לשמר מצב קיים לעומת יצירת מצב חדש בטרם התברר ההליך לגופו. אבן הבוחן העיקרית היא מאזן הנוחות...". (בר"ם 301/03 **אחים סקאל בע"מ ואח' נ' רשות שדות התעופה**, תק-על 2003 (1) 279,281).

4. כפי שנקבע לאחרונה על ידי בית המשפט הנכבד, "מבין שני השיקולים הנ"ל, שמור מעמד הבכורה לשיקול מאזן הנוחות" (ברע"א 51561-09-24 **אלהואשלה נ' רשות מקרקעי ישראל** (תלוי ועומד) (החלטה מיום 29.12.2024) לעניין התנאים להוצאת צווי ביניים ראו גם: בר"ם 5756/03 **חלף נ' יצחק אוחיון - ראש עיריית פתח תקווה** (החלטה מיום 25.8.03), בר"ם 1557/02 **מגמארט ציוד ספורט בע"מ נ' מדינת ישראל משרד ביטחון - אגף האמרכלות משק ונכסים** (החלטה מיום 20.5.2002), בג"ץ 2598/95 **אדם טבע ודין נ' המועצה הארצית לתכנון** (החלטה מיום 30.4.95)).

5. הנזק שייגרם לעותר מאי הוצאת צו ביניים עולה לאין שיעור על הנזק שייגרם, אם בכלל, למשיבים. לכן, מאזן הנוחות נוטה בענייננו בבירור לטובת הוצאת צו הביניים והצו הארעי.

6. לשיקולים עיקריים אלה מתווספים גם סיכויי העתירה להתקבל, ומשכך, נימוקי העתירה על כל חלקיה מהווים חלק בלתי נפרד מבקשה זו. עתירה זו מעלה סוגיה חשובה ביותר הנוגעת לסדרי המשטר הדמוקרטי, שלטון החוק וזכויות היסוד של חבר כנסת. בשונה מפסיקת בית המשפט הנכבד בסוגיית עצם סמכות וועדת הכנסת—סוגיה חשובה כשלעצמה שנדונה אף בפני הרכב מורחב של בית משפט זה—הרי שמדובר כאן בסוגיה חשובה לא פחות שנוגעת לגבולות הפעלת סמכות זו כאשר מדובר בסנקציה הקיצונית של הרחקה ובהפעלה חוזרת ונשנית כלפי חבר כנסת ספציפי שעולה כדי שלילה אפקטיבית של יכולתו למלא את תפקידו. בית משפט זה לא נדרש בעבר למצב מעין זה וסיכויי העתירה להתקבל, בהתחשב במהותה ובשאלה העקרונית שהיא מעלה, הוא גבוה ביותר. הרי, לא ייתכן מצב בו בית משפט זה ייתן אור ירוק להפעלת שיקול דעת מוחלט על-ידי וועדת האתיקה באופן שפוגע בזכויות יסוד הנתונות לחבר כנסת באופן חוזר ונשנה, והכל אך ורק בשל ביטויים פוליטיים הנמצאים בליבת תפקידו כנבחר ציבור.

7. כיוון שסביר להניח שביהמ"ש הנכבד לא יספיק להכריע בסוגיות העקרוניות אשר מעלה העתירה לפני מועד כניסת ההחלטה מושא עתירה זו לתוקף, ובשל הפגיעה הקשה והבלתי הפיכה בזכויות העותר וביכולתו למלא את תפקידו כח"כ, מתבקש בית המשפט הנכבד להשעות את תוקפה של ההחלטה עד לסיום הדיון בעתירה. כמו כן, לאור דחיפות הנושא ולאור הישנות והצטברות החלטות אלה, יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע דיון דחוף בעתירה.

חלק א' – רקע עובדתי

1. העותר הוא חבר כנסת בכנסת העשרים וחמש מטעם מפלגת חד"ש-תע"ל ואשר כיהן כחבר כנסת ברציפות מאז הכנסת העשרים ואחת שהתכנסה בשנת 2019.

2. מאז פרוץ המלחמה על עזה, ובזמן שבו החל להישמע קולות חזקים וברורים במדינת ישראל בעד השמדה והרעבה בעזה, בהזדמנויות שונות ובאופן עקבי, הביע העותר את התנגדותו הנחרצת למלחמה ולהריגת אזרחים חפים מפשע בעזה, ביקר בחריפות את התנהלות הממשלה והצבא בגדה המערבית הכבושה והביע את עמדותיו השונות בדרך של נאומים או פרסומים ברשתות החברתיות, והכל כחלק ממילוי תפקידו כנבחר ציבור.

3. בשל התבטאויותיו, הוגשו נגד העותר קובלנות לוועדת האתיקה, אשר דנה בהן והטילה על העותר סנקציות שונות ומגוונות הכוללות הרחקה ממושכת ממליאת הכנסת. באותה עת, החל להתאגד בכנסת רוב של חברי כנסת אשר תמכו בהליך הדחה של העותר מהכנסת לפי סעיף 42א(ג) לחוק יסוד: הכנסת, הליך שכידוע הוא קיצוני ביותר ונדון בהרכב מורחב של בית המשפט הנכבד בבג"ץ 5744/16 **בן מאיר נ' הכנסת** (2017).

4. ואולם, משלא צלח הליך ההדחה לגייס את הרוב המיוחד הנדרש של 90 חברי כנסת (85 חברי כנסת תמכו בהדחה ואילו 11 התנגדו והיתר נעדרו), שבה ועדת האתיקה והטילה על העותר בהמשך סנקציות נוספות בגין התבטאויותיו הפוליטיות. ההחלטה האחרונה של ועדת האתיקה, המטילה על העותר סנקציה של הרחקה ממליאת הכנסת למשך חודשיים החל מיום 19.10.2025 היא מושא עתירה זו ומשכך נפתח בפירוט אודותיה.

החלטת ועדת האתיקה מושא העתירה דנן

5. ביום 9.7.2025 החליטה וועדת האתיקה של הכנסת לדון את העותר לעונש של "הרחקה משיבות מליאת הכנסת וועדות הכנסת למשך תקופה של חודשיים מיום 19.10.25 ועד ליום 19.12.25 ובמהלכם שבועיים שלילת שכר" (להלן: "**ההחלטה**") כאשר תחילת העונש נדחתה לתאריך הנקוב בשל פגרת הכנסת.

6. ההחלטה ניתנה בגין 12 קובלנות שהוגשו נגד העותר החל מיום 8.10.24 ועד ליום 11.6.25. כמחצית הקובלנות הוגשו על-ידי אזרחים ויתרתם הוגשו על-ידי חברי כנסת מכהנים. כלל הקובלנות עסקו בהתבטאויותיו השונות של העותר ונוגעות לחופש הביטוי. וועדת האתיקה קבעה בהחלטתה באשר לכלל הקובלנות, למעט קובלנה אחת, כי מדובר בביטויים אשר מפרים את כללי האתיקה של הכנסת.

7. למען הנוחות, נביא להלן טבלה המסכמת את התבטאויותיו ומעשיו של העותר בגינם הועמד לדין משמעתי ונענש בהחלטה מושא העתירה דנן.

טבלת סיכום הקובלנות נגד העותר והחלטת ועדת האתיקה מיום 9.7.2025

מס' הקובלנה	הקובל	ההתבטאות מושא הקובלנה	תגובת העותר	החלטת הוועדה
1	אזרח	פרסום ברשת X מיום 8.10.24 שתוכנו: "מי ששתק ולא עשה דבר כשבני עמי ומשפחתי נטבחו לפני 80 שנה באירופה, הם אותם אלה ששותקים ולא עושים כלום כשהפלסטינים נטבחים עכשיו בעזה".	הפרסום אינו מהווה השוואה עולם התוכן של השואה, אלא הפניית מבט ביקרתי על המציאות החברתית המאפשרת צפייה בסבלם של אחרים מבלי להושיט להם עזרה.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "ועדת האתיקה באופן מסורתי ראתה בחומרה שימוש בדימויים מעולם התוכן של השואה והשוואת לשואה, וסברה כי יש בכך פגיעה של ממש בכבודה ובמעמדה של הכנסת ובאמון שהציבור רוחש לכנסת ולחבריה (החלטה מס' 56/18). הוועדה דוחה את הסבריו [של ח"כ כסיף] לפיהם אין בפרסום שלו משום השוואה בין השואה הארורה ובין המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל בעזה. על כן קובעת הוועדה כי בהתבטאות זו הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה".
2	אזרח	פרסום ברשת X מיום 27.10.24 שכולל פרסום מלווייתו של חייל ובו מופיעים חבריו שמספידים אותו. העותר שיתף את הסרטון בחזרה וכתב את הדברים הבאים: "בהלווייתו של מתנחל שנהרג בלבנון כחייל מילואים, שיבחו אותו מספידיו על כך שרצח בן 40 בזמן שמסק זיתים על אדמתו, על כך שחיפש נקמת דם וביקש לרצוח כמה שיותר ילדים ונשים בעזה, ועל כך ששרף שם בית 'בשביל האווירה'. למרות השקפותיו ומעשיו הנפשעים, הוא גויס ונשלח לעזה וללבנון שם יכול היה להוציא לפועל את רעיונותיו המחליאים. מפלצות מסוגו יושבים היום בממשלה וקובעים את המדיניות. לא	הפרסום כולל ציטוט דברים שנאמרו על ידי מספידיו החייל בהלוויה, וכי הוא פרסם אותם בשל חובתו הציבורית להתייחס לעדויות שמתארות פשעי מלחמה ופגיעה באוכלוסייה חפה מפשע.	מדובר הפרה של כללי האתיקה. "אמנם דבריו של חבר הכנסת כסיף אכן התבססו על דברים שנאמרו על ידי מספידיו של החייל בהלווייתו, אך אין בכך כדי להכשיר את התבטאויותיו החמורות ואת האשמותיו החותכות כלפי חלל צה"ל לפיהם "מעשיו נפשעים" ו"רעיונותיו מחליאים". זאת מבלי שיש למושא ההתבטאות, שמסר את נפשו ואת חייו להגנה על מדינת ישראל ועל אזרחיה, כל אפשרות להתגונן או להגיב לדברים. הוועדה מכירה בכך שחבר הכנסת מותר, ולעיתים אף חובה עליו, לבקר את מדיניות הממשלה והצבא, אך אין

		ביטחון ישראל ואזרחיה מניע אותם אלא משיחיות מופרעת וצמאת דם. מי שאינו יוצא בכל כוחו נגד חבורת הפושעים הזו רק מחזק אותם ומוביל אותנו לחורבן".		משמעות הדבר השתלחות על ידי חבר הכנסת בחלל צה"ל מסוים, וכינויו בכינויים שאין האוזן סובלת".
3	אזרח	פרסומים ברשת X כפי שמפורט להלן: מיום 2.12.24: "מאז הושעיתי בגין אמרת אמת, הולכת אותה אמת מחרידה ויוצאת לאור יותר ויותר: ממשלת ישראל מבצעת ג'נוסייד וטיהור אתני ועל כל חברה לעמוד לדין". מיום 4.12.24: "חיילי הכיבוש מתעללים בפלסטינים באופן שיטתי בחברון - השפלות, אלימות, הטרדות ועינויים מכוונים. ובחסות אותו צבא מוסרי מתנחלים תוקפים פלסטינים ומציתים בתים בחווארה ובבית פוריק הלילה, ורוצחים פלסטיני בירושלים המזרחית. ובינתיים, ממשלת המוות ומשיחיה בפנטזיות התנחלות בצפון רצועת עזה, כי אין לה די בפשעים שבגדה המערבית. די לכיבוש ולפשעי המלחמה". מיום 6.12.24: "את האמת הכואבת והנוראית יש לזעוק מכל פינה: ישראל מבצעת רצח עם בעזה, והרוצחים ממשיכים בשאיפה עיקשת לשלמות".	הפרסומים ביקורתיים וחוסים תחת חופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "בהחלטה הקודמת של הוועדה בעניינו של חבר הכנסת כסיף נקבע כי אמירות לפיהן מדינת ישראל מבצעת "טבח בעזה" ו"טיהור אתני בגדה" מהוות הפרה של כללי האתיקה, וזאת בשל ההאשמה של מדינת ישראל וחיילים צה"ל בפשעי מלחמה הנשמעת מהן. יצוין כי ההתבטאויות בהן עוסקת קובלנה זו נכתבו בתקופה בה חבר הכנסת כסיף הורחק משיבות המליאה והוועדות ולאחר שהוזהר כי אם ימשך להפר באופן דומה את כללי האתיקה הוועדה תאלץ לנקוט נגדו בסנקציות נוספות. הוועדה רואה בחומרה את חזרתו של חבר הכנסת כסיף לסורו וקבעת כי בהתבטאויות אלו הפר את כללי האתיקה הפרה חמורה" [הטעות במקור].
4	אזרח	פרסום ברשת X מיום 22.1.25 - (שיתף תמונה של תא"ל יהודה ואך תחת הכותרת "מבוקש" על רצח עם ופשעי מלחמה וכתב: "This image is being distributed in the US. I would add: Also wanted for the sacrifice of the Israeli hostages and soldiers on the altar of fanatical messianism".	בתחקיר עיתונאי על תא"ל יהודה ואך יוחסו לו "אמירות המהוות פשע מלחמה וטיהור אתני". חה"כ כסיף הגיש לשר הביטחון שתי שאילתות בנושא והפרסום נעשה בעקבות תחקיר.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "הוועדה סבורה כי מדובר בביטויים קשים המאשימים קצין בכיר בצה"ל בביצוע רצח עם ופשעי מלחמה ובהקרבת החטופים וחיילים. מדובר בהאשמה חמורה אשר נקבעה כבר בהחלטה הקודמת בעניינו כהפרה של כללי האתיקה, והוועדה אף רואה בה חומרה מיוחדת מקום שבו לא מדובר רק

			בהאשמה כללית אלא הפניית אצבע מאשימה כלפי קצין בכיר ספציפי, שבעובד ציבור אין ביכולתו להגיב על דבריו של חבר הכנסת. בהתאם לכך, הוועדה קובעת כי בהתבטאות זו הר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה".
5	אזרח	פרסום ברשת X מיום 22.1.25 - "סרטונים קשים שהגיעו מג'נין מעידים על סימנים של עזיבה: רצח בדם קר ורדיפת אנשים חפים מפשע. מי שעובר על כך לסדר היום או מגן על הפושעים, לא רק שמצדיק פשעי מלחמה אלא גם מכתים את החברה שלנו כולה".	הפרסום נעשה נוכח התנגדותו הנחרצת למדיניות הצבא, ובשם עמדותיו הפוליטיות שבגין נבחר; ואין בהם האשמה כלפי חייל או יחידה מסוימת, שכן הביקורת היא על מדיניות הממשלה, אליה כוון גם הכינוי "פושעים".
			מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "גם אם הוועדה מקבלת את הסבריו של חבר הכנסת כסיף שהכינוי "פושעים" כוון כנגד הממשלה, הרי שמדבריו עולה בבירור האשמה של חיילי צה"ל, שהם אלו הפועלים בג'נין למען הבטחת ביטחון מדינת ישראל, בביצוע "רצח דם קר ורדיפת אנשים חפים מפשע". מדובר בהאשמה נוספת של חיילי צה"ל בביצוע פשעי מלחמה, גם הפעם תוך כדי תקופת ההרחקה ולאחר שהוזהר על ידי ועדת האתיקה. הוועדה רואה זאת בחומרה וקובעת שחבר הכנסת כסיף הפר בהתבטאות זו את כללי האתיקה באופן דומה להפרות בגין התקבלה ההחלטה הקודמת בעניינו".
6	אזרח	פרסומים ברשת X והנפת שלט בהפגנה כפי שמפורט להלן: מיום 6.2.25 - במסגרת השתתפות בכנסת באוניברסיטת בולוניה, כתב: "בכל מקום העליתי על נס את השותפות היהודית ערבית ואת המאבק הבלתי מתפשר שלנו נגד הג'נוסייד, הטרינספר הפשיזם שממשלת ישראל, ולמען צדק ושלוש לשני עמי הארץ". מיום 8.2.25 - "סדאם איאד רג'ב, בסה"כ בן 7,	השלט שהונף בהפגנה וכן הפרסומים ברשת X הם חלק מביקורת לגיטימית על זרועות השלטון ומהווים חלק מפעילותו הציבורית וחופש הביטוי הפוליטי שלו. כמו כן, בהחלטה מס' 28/25, קבעה ועדת האתיקה כי אין בביטוי "קלגס" כשעצמו הפרה של כללי האתיקה.

		נאבק על חייו לאחר שנורה בידי קלגס כיבוש כשהיה ליד ביתו באזור טולכרם. לפני יומיים נשם את נשימתו האחרונה. פניתי לפצ"רית לפתוח בחקירה של הרצח המזוויע הזה, המצטרף לעוד פשעי מלחמה המבוצעים בגדה המערבית הכבושה יומיום בידי מתנחלים וכוחות הכיבוש. צדק לסדאם – די לכיבוש!" הנפת שלט בהפגנה ביום 8.2.25 מול בית כלא צבאי בו מוחזקים סרבני גיוס. על השלט נכתב החזיק שלט שעליו נכתב כי יש לסרב לרצח העם, לכיבוש, למלחמה, לטבח, לגירוש, להרעבה, לאפרטהייד ולנכבה. מיום 9.2.25 – העותר שיתף כתבה העוסקת בשתי צעירות, אחת מהן הרה, שנהרגו מאש הצבא בגדה המערבית וכתב: "אלו לא לוחמי הגנה. אלו קלגסי כיבוש שמקומם בכלא. צאו מהשטחים הכבושים עכשיו!" מיום 9.2.25 - "בזמן שאנחנו כולנו כואבים וזועמים על העינויים, ההרעבה וההזנחה הרפואית שעברו החטופים בידי חמאס, בל נשכח שמצבם של רבים מהאסירים והחטופים ("עצורים מנהליים") הפלסטינים אינו יותר טוב (כ-60 מהם מתו בכלא, ולא בהפצצות או בנסיבות טבעיות). שלא לדבר על ההרעה של המוני פלסטינים בעזה, בהם עשרות ילדים שמתו בשל כך".		
7	חברי הכנסת עודד פורר ואלמוג כהן	פרסום ברשת X מיום 18.2.25: "החודש לפני 86 שנים בדיוק הוקמה בברלין 'הלשכה המרכזית להגירת יהודים' במטרה לעודד הגירה מרצון של יהודי גרמניה".	בראיון מאותו היום בערוץ הכנסת, חה"כ כסיף הבהיר כי לא התכוון להשוות בין ישראל למשטר הנאצי אלא להשתמש בעבר כדי לבחון באופן ביקורתי	פרסום זה אינו מהווה הפרה של כללי האתיקה.

			את ההווה - כי הביטוי הגירה מרצון, הוא ביטוי ציני.	
8	חבר הכנסת רון כץ	פרסום ברשת X מיום 24.2.25: "גם החטופים הפלסטינים מעונים וסובלים על לא עוול בכפם. את כולם עכשיו".	בניגוד לנטען, הפרסום שלו התמקד בפלסטינים חפים מפשע בלבד, ולא לפעילי חמאס או מחבלים כלואים.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "באמירה זו שוב השווה חבר הכנסת כסיף בין החטופים הישראליים ברצועת עזה ובין אסירים פלסטיניים בישראל, תוך רמיזה בתגובתו לוועדה שישראל מחזיקה סתם כך פלסטינים חפים מפשע. הוועדה מבקשת להביע שאט נפש מהתבטאות זו, אשר פוגעת בכבוד הכנסת ובאמון הציבור בכנסת וקובעת שיש בה משום הפרה של כלי האתיקה".
9	חברת הכנסת טלי גוטליב	חה"כ כסיף החזיק שלט במהלך הפגנה עם מגוון טענות כלפי פעילות הצבא ברצועת עזה ובהן: הרס בתי חולים, רצח רופאים ועיתונאים, תינוקות מתים מקור, ועליו כתוב "ככה נראה רצח עם".	מדובר בהתבטאות פוליטית המהווה חלק גרעיני מחופש הביטוי שלו כח"כ.	מדובר בהפרה של החלטת ועדת האתיקה הקודמת בעניינו של ח"כ כסיף והפרה של כללי האתיקה. "הוועדה סבורה כי במעשה זה חזר חבר הכנסת כסיף על האשמות חמורות כנגד מדינת ישראל וכנגד חיילי צה"ל בביצוע פשעי מלחמה, ובכך הפר שוב את החלטת ועדת האתיקה הקודמת בעניינו ברגל גסה. התנהגות זו מהווה הפרה של כללי האתיקה".
10	חברי הכנסת אופיר כץ וטלי גוטליב	פרסום ברשת X מיום 16.4.25: "פניתי השבוע לתובע הראשי בהאג, כרים חאן, בדרישה לחקור את התנהלות הדרג המדיני במניעת סיוע הומניטרי לעזה ולהעמיד לדין את נתניהו, כ"ץ וחברי קבינט המלחמה בשל מעורבותם בפשעי מלחמה. זאת, לאחר פניות חוזרות ונשנות לגורמים הרלוונטיים בישראל, ביניהם היועמ"שית והפצ"רית, בכל הנוגע לפשעי מלחמה	אין כל איסור חוקי על אזרח ישראלי לעמוד בקשר מול בית הדין הפלילי בהאג וכי אף מדינת ישראל לוקחת חלק בהליכים הנוגעים לעניינה במתקיימים בו. משכך, אין לראות בפנייה עצמאית של חבר הכנסת לבית הדין הפלילי בהאג כהפרה של	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "בהחלטה מס' 28/25 קבעה ועדת האתיקה כי חתימתו של חבר הכנסת כסיף על עצומה התומכת בטענות שח דרום אפריקה על ביצוע פשע השמדת עם בידי ישראל, מהווה הפרה חמורה ביותר של כללי האתיקה פנייתו עתה נעשתה תוך כדי שחלה עליו סנקציה חמורה בשל מעשה דומה. לפיכך, הוועדה רואה אף

		בעזה ובגדה שלא זכו לשום מענה ענייני. מדיניות הממשלה מסכנת לא רק את תושבי עזה, אלא גם את החטופים הישראלים המחוזקים שלא כדין ומופקרים בידי ממשלת ישראל למוות ועינויים בשבי אכזרי. חובה להתנגד לרשעות הפושעת של ממשלת נתניהו! די מלחמה! החזירו את החטופים עכשיו!"		כללי האתיקה, אלא כמימוש חופש הביטוי הפוליטי והביקרתי כלפי השלטון.	בחמרה רבה יותר את הפרתו הפעם שיש בה משום פגיעה ממשית באמון הציבור בחברי הכנסת ובאמון הציבור בכנסת; ופגיעה במחויבותו ש חבר הכנסת כסיף למעמדו כמנהיג בחברה ובחובתו לשמש דוגמה אישית להתנהגות ראויה. משכך, ועדת האתיקה סבורה כי מדובר בהפרה חמורה של כללי האתיקה".
11	חבר הכנסת אופיר כץ	התבטאויות ברשת X מיום 10.4.25 ביחס לראש הממשלה: "רוצח ההמונים מודה בהודעה מוקלטת מראש על גזר דין מוות לחטופים – והמשך רצח העם בעזה. סרבו התנגדו מרדו!" "ממשלת מוות על מלא ורוצח פסיכופת בראשה".		ההתבטאויות המתוארות בה חוסות תחת החסינות וחופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "מבקשת וועדת האתיקה להזכיר כי כבר בהחלטתה האחרונה בעניין כסיף ביקשה ממנו לחדול מהשימוש במילה "פסיכופת", וזאת מתוך התחשבות ברגשותיהם שמתמודדי נפש, אף שקבעה שלא מדובר בהפרה של כללי האתיקה. בנוסף, הוועדה מאז ומעולם הקפידה להפריד בין התבטאויות פוליטיות ואידאולוגיות, החובות תחת חופש הביטוי הרחב של חבר הכנסת אף אם הן קשות, ובים הכפשות אישיות, ואף הזהירה את חברי הכנסת שלא לעשות שימוש במילה "רוצח" אחד כלפי השני (החלטה מס' 15/20; החלטה מס' 2/23). החלטה כזו התקבלה בעניינו של חבר הכנסת כסיף עצמו בהחלטה מס' 28/25, ולכן הוועדה קבעת כי בכך שכינה את רה"מ "רוצח" הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה" [הטעות במקור].
12	חברת הכנסת	נאום במליאה מיום 26.5.25, במהלכו התייחס לפעולות הצבא במלחמה כ"פשעי מלחמה", ואמר כי הפשעים הם של הממשלה ושל העומד		לא קרא לחיילים להפר פקודות, אלא לציית לחוק ולהימנע מביצוע פקודות בלתי חוקיות	מדובר בהפרה חמורה של כללי האתיקה. "לא ניתן להפריד מאמירותיו של חבר הכנסת כסיף לחיילי צה"ל לסרב לפקודה

	טלי גוטליב	בראשה, אך האחריות היא על כל מי שלוקח בהם חלק. עוד קרא בנאומו לחיילי הצבא "סרבו לבצע פקודות בלתי חוקיות, סרבו לקחת חלק בפשעי מלחמה ובג'נוסייד".	בעליל, תוך אזכור פסיקת בג"ץ הרלוונטית. הטענות בדבר ביצוע פשעי מלחמה או ג'נוסייד מהוות ביקורת לגיטימית על מדיניות הממשלה ואופן ביצועה על ידי הצבא, ומוגנים על ידי חופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת.	בלתי חוקית את האמירות שקדמו להן לפיהן מדינת ישראל מבצעת ברגעים אלו פשעי מלחמה בעזה. בסופו של דבר, עולה מדבריו באופן ברור כי בזמנים אלו חייל שלא מסרב לפקודות מבצע פשעי מלמה. כאמור לעיל, בהחלטה 28/25 כבר קבעה ועדת האתיקה כי האשמת מדינת ישראל, ובמשתמע מכך באופן ברר – גם האשמת חיילי צה"ל, בביצוע פשעי מלחמה וג'נוסייד היא הפרה של כללי האתיקה. בהתאם לכך, גם במקרה הזה קובעת הוועדה כי חבר הכנסת כסיף הפר את כללי האתיקה בהתבטאויות אלו".
--	-----------------------	---	---	---

8. די בטבלה זו כדי להראות כיצד הפכה וועדת האתיקה לבורר הביטוי הפוליטי הלגיטימי, כאשר התבטאויות של חבר כנסת שאינן הולמות את הקונצנזוס הלאומני והלך הרוח בכנסת הפכו להפרות אתיות, אף שמדובר בליבת חופש הביטוי הפוליטי של חבר הכנסת. במיוחד, כאשר ההתבטאויות כללו ביקורת על פעולות הצבא בעזה ובגדה המערבית והעלו את האפשרות כי התבצעו שם פשעי מלחמה או רצח עם.

9. נימוקי הוועדה התבססו על החלטות עקרוניות קודמות, אשר מחציתן נקבעו בעת כהונת הכנסת ה-25, בעניין: התבטאויות בעת מלחמה; נגד כוחות הביטחון; שימוש בדימויים מעולם התוכן של השואה והשימוש במילה "רוצח". בנוסף נשענה הוועדה על עילות כלליות של "פגיעה בכבוד הכנסת ובאמון הציבור", מבלי להראות קשר ממשי בין ההתבטאויות לבין ההפרה הנטענת.

== ההחלטות העקרוניות בעניין: התבטאויות בעת מלחמה; נגד כוחות הביטחון; שימוש בדימויים מעולם התוכן של השואה והשימוש במילה "רוצח" מצורפות ומסומנות ע/7-10/ע בהתאמה.

10. כך, בשתי החלטות עקרוניות קבעה הוועדה כי ביטויים המייחסים למדינת ישראל או לחיילי צה"ל ביצוע פשעי מלחמה או רצח עם מהווים הפרה של כללי האתיקה. לוועדת האתיקה אין סמכות לקבוע באופן גורף כי ביטויים כאלה חורגים מהאתיקה. תיאורים המשתמשים במונחים מהמשפט הבינלאומי כגון "פשעי מלחמה" או "רצח עם" מהווים ביקורת פוליטית ולגיטימית, במיוחד כאשר קיים בסיס עובדתי לחשש זה, הנתמך גם בזירה הבינלאומית.

11. יתרה מזו, הקביעה הנוקשה המתייחסת לכל טענה בדבר פשעי מלחמה כ"האשמת שווא", כגזירה משמיים, שוללת מהעותר כל אפשרות להגן על עמדתו ופוגעת בעיקרון החוקיות וההליך ההוגן. קביעה זו הופכת את עצם הדיון הציבורי והמשפטי בסוגיות של אחריות מדינית ושלטונית לעבירה אתית כשלעצמה, ומחסלת את המרחב הלגיטימי של ביקורת פרלמנטרית.

12. זאת ועוד, הפרסום נשוא קובלנה 2, ששיתף דברי חבריו של חייל בהלווייתו, כלומר עדות פומבית שנמסרה באירוע מתועד, כוון לביקורת על מדיניות הממשלה ולא להאשמה אישית. החלטת הוועדה לראות בפרסום זה עבירה אתית משקפת ניסיון להשתיק ביקורת לגיטימית ולמנוע חשיפה של אמירות המעודדות מעשי נקם ופשעי מלחמה. מסקנה זו מקבלת משנה תוקף נוכח העובדה כי כלי תקשורת מרכזיים בישראל העלימו קטעים אלה מן הציבור בעת שסיקרו את הלוויה, כפי שנחשף בכתבות של "העין השביעית", "ynet" ו-"הארץ".

== הכתבות של "העין השביעית" ו-"הארץ" מצורפות ומסומנות ע/11 ו-12/ע בהתאמה.

13. כמו כן, ביחס לקובלנה 1, שעניינה שימוש בדימוי מעולם השואה, יושמה ההחלטה העקרונית בדבר איסור שימוש בביטוי פוגעני מעולם התוכן של השואה באופן שגוי. שכן, לא מדובר בביטוי שהוא פוגעני, אשר תכלית האיסור נועדה למנוע. להיפך, העותר ביקש להשתמש בביטוי כקריאה מוסרית כנגד האדישות כלפי זוועות וסבל של אחרים. דימויים היסטוריים נעשים דרך קבע גם בציבור הרחב ובאופן

תדיר מאז תחילת המלחמה, כדי לתאר את מצבם של החטופים הישראלים בשבי, והגבלתן רק לדעת הרוב המקובלת מהווה אפליה פוליטית וחריגה מסמכות הוועדה.

14. מכלול ההחלטות של הוועדה נגוע בפוליטיזציה של הדין האתי, בחוסר סמכות, בפגיעה בחופש הביטוי ועיקרון החוקיות, ובהפרת עקרונות יסוד של הליך הוגן. בכך נוצר מדרון חלקלק שבו הרוב הפוליטי קובע אילו עמדות מותרות בדיון הציבורי ואילו ייאסרו.

15. עמדות אלה לא רק שהן לגיטימיות וחוקיות אלא גם נמצאות בלב ליבו של השיח הציבורי העולמי ואף זה הישראלי. אישיות פוליטיות וציבוריות שונות הביעו במהלך השנתיים האחרונות עמדות דומות ואלה כוללות את ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט שהתייחס ל"עיר ההומניטרית" בעזה כאל מחנה ריכוז, הרמטכ"ל ושר הביטחון לשעבר בוגי יעלון שתיאר את פעולות הצבא בצפון עזה כטיהור אתני, הסופר וחתן פרס ישראל דוד גרוסמן שהכיר בכך שמדובר בגינוסייד, ואחרים. ברי, כי לא ייתכן שבגין אמירות מסוג זה—אליהן שותפים אנשים שונים ממנעד הקשת הפוליטית בישראל—יועמד העותר לדין משמעתי ויורחק מן הכנסת לתקופה ממושכת, צורמים הדברים ככל שיהיו.

== אמירת ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט, התייחסות הרמטכ"ל לשעבר בוגי יעלון והתבטאות הסופר דוד גרוסמן מצורפות ומסומנות ע/13 – ע/15 בהתאמה.

16. כפי שפורט בהמשך, התנהגותה הפסולה של וועדת האתיקה אשר ממחישה כי מדובר ברדיפה פוליטית פסולה מתחדדת לא רק נוכח החלטותיה הקודמות של הוועדה בעניינו של העותר אלא גם נוכח דפוס האכיפה הבררנית והמפלה המתחוויר נגד העותר.

מיצוי הליכים

17. עובר להחלטת הוועדה מיום 9.7.2025, העותר פנה בשתי הזדמנויות שונות ליו"ר וועדת האתיקה, חה"כ משה רוט, והתריע כי "החלטתה של ועדת האתיקה להפעיל סמכותה להטלת סנקציות דרקוניות כנגדי אך להימנע מכך בתגובות להתבטאויות הקוראות לביצוע מעשים שיש בהם משום לפשעי מלחמה, היא מדיניות מפלה ואסורה על פי הדין. ... ישנו חשש ממשי כי האכיפה הבררנית הפסולה אינה תסתיים בהחלטות עבר, אלא תמשיך גם להחלטות צופות פני עתיד". משכך, ביקש העותר כי הוועדה תדחה את כלל הקובלנות העומדות ותלויות נגדו ותמנע "מהמשך מדיניות מפלה של אכיפה בררנית בניגוד לדין." בהמשך, אף ביקש העותר מסמכים מטעם וועדת האתיקה לשם ביסוס טענת האכיפה הבררנית נגדו, אך אלו לא נמסרו לידי.

== פניות העותר מיום 26.5.2025 ומיום 3.6.2025 לוועדת האתיקה בעניין אכיפה בררנית מצורפות ומסומנות ע/16 ו-ע/17 בהתאמה.

== מענה מטעם היועצת המשפטית לכנסת מיום 27.8.2025 לבקשת קבלת מסמכים מיום 3.6.2025 מצורף ומסומן ע/18.

18. ביום 14.7.2025 הגיש העותר אל יו"ר הכנסת בקשת ערעור על החלטת ועדת האתיקה מס' 46/25 ובקשה לקביעת מועד דיון בערעור. ביום 20.7.2025 פנתה היועצת המשפטית לכנסת לחברי הכנסת והבהירה את עיקרי הדין והוראות התקנון בעניין. ביום 21.7.2025 התקיים במליאת הכנסת דיון בערעור, ובו פרש

העותר את טיעוניו בעניין מדיניות ההשתקה של ועדת האתיקה באמצעות השעיות שיטתיות, חוסר ההגינות של ההליך, אי מידתיות העונשם שהוטלו עליו וכן טען בדבר הרדיפה הפוליטית לדעות שאינן מקובלות על הרוב הכנסת.

== בקשת העותר לקביעת מועד לדיון בערעור, פניית היועצת המשפטית לכנסת מיום 20.7.2025 והעתק מפרוטוקול מליאת הכנסת בערעור מיום 20.7.2025 מצורפים ומסומנים ע/19 – ע/21 בהתאמה.

19. בהצבעה שהתקיימה בתום הדיון, נדחה הערעור ברוב של 85 חברי כנסת שהצביעו נגד ו-10 חברי כנסת שהצביעו בעד.

== העתק מתוצאות ההצבעה בערעור מצורף ומסומן ע/22.

החלטות קודמות של ועדת האתיקה בעניינו של העותר

20. כאמור, ההחלטה הניצבת במוקד העתירה דנן היא החלטתה השלישית של ועדת האתיקה בעניינו של העותר מאז פרוץ המלחמה. כבר ביום 18.10.2023 החליטה ועדת האתיקה בעקבות קובלנות שהוגשו אליה בגין אמירות של העותר בתקשורת להרחיק את העותר ממליאת הכנסת ושיבות הוועדות למשך כחודש וחצי וכן שלילת שכרו לתקופה של שבועיים.

21. בהמשך להחלטה זו וכבר באותו יום, הוציאה ועדת האתיקה החלטה כללית בעניין התבטאויות חברי הכנסת בעת מלחמה. בתוך כך הודגש:

”הוועדה מדגישה ומתריעה כי לצד חופש הביטוי הפוליטי המוקנה לחברי הכנסת, תהיה אפס סובלנות להתבטאויות קשות כמפורט להלן והיא תפעל להטלת סנקציות משמעתיות לגביהן. להלן דוגמאות להתבטאויות כאמור, אך הוועדה שומרת לעצמה את הזכות לדון כמובן גם בהתבטאויות נוספות: התבטאויות שעלולות לפגוע בהתמודדויות של מדינת ישראל ושל הציבור בימי הלחימה; שעלולות להביא לפגיעה בביטחון מדינת ישראל, באזרחיה, או בחיילי צבא ההגנה לישראל; שמבזות או מכפישות את חיילי צבא ההגנה לישראל או אזרחי ישראל או שמשמעת מהן קריאה לכך; שמתפרשות מהן תמיכה או הצדקה של מעשי טרור, אלימות ושפיכות דמים.”

22. ושוב, ביום 11.11.2024 החליטה הוועדה להרחיק את העותר משיבות מליאת הכנסת ומשיבות ועדות הכנסת לתקופה של שישה חודשים וכן שלילת שכרו לתקופה של שבועיים בתקופת הרחקתו. למען הנוחות, סיכום הקובלנות, תגובת העותר והחלטת הוועדה בכל אחת מהקובלנות נמצאים בטבלה שלהלן.

23. יצוין, כי ביום 18.9.2024 ועובר להחלטת הוועדה מיום 11.11.2024 פנה העותר אל ועדת האתיקה שוב והתריע כי ענישתו החוזרת ונשנית בגין התבטאותו הפוליטית במסגרת מילוי תפקידו עולה כדי פגיעה בלתי חוקתית שנעשת ”בהיעדר סמכות ותוך ניצול כוח השררה הפוליטי הנתון לכס”. כמו כן, העותר ציין כי לא מדובר בפגיעה אך ורק בו כשלעצמו אלא ”בציבור הרחב שמזדהה עם מסריי ובחר בי בדיוק כדי להשמיע אותם”.

== פניית העותר אל וועדת האתיקה מיום 18.9.2024 מצורפת ומסומנת ע/23.

24. לשלמות התמונה יצוין כי ביום 23.6.2025 הוציאה וועדת האתיקה החלטה כללית בעניין קובלנות על התבטאויות נגד כוחות הביטחון, ובה קבעה :

"אף שהתבטאויות המבקרות את כוחות הביטחון ואת המדיניות הביטחונית חוסות, כשלעצמן, תחת חופש הביטוי, יש לשים לב כי הביקורת אינה כוללת האשמות שווא, הכפשות, הסתה או ביזוי [...] בהחלטות קודמות, ובפרט בכנסת ה-25, התייחסה הוועדה להאשמת כוחות הביטחון בביצוע של טבח ופשעי מלחמה וכן לשימוש בכינוי "רוצחים" לגבי חיילי צה"ל. הוועדה קבעה כי הם אינם ראויים להגנה הרחבה שהוועדה פורשת על חופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת."

25. כאמור, החלטות אלה מתווספות אל שתי החלטות קודמות נגד העותר במהלך הכנסת ה-25 : (א) החלטה 5/25 אשר במסגרתה נקבע עונש הרחקה משיבות מליאת הכנסת לשלושה ימים רצופים וכן הגבלת השימוש בכל כלי פרלמנטרי (הגשת הצעות חוק, שאילתות וכדומה) לתקופה של 17 ימים נוספים ; (ב) החלטה 12/25 אשר במסגרתה נקבע עונש של הרחקה משיבות ועדות הכנסת למשך חודש ויום.

טבלת סיכום הקובלנות נגד העותר והחלטת ועדת האתיקה מיום 11.11.

מס' הקובלנה	הקובל	ההתבטאות מושא הקובלנה	תגובת העותר	החלטת הוועדה
1	אזרח	פרסום בחשבון ה-X "ביחס לפעילות צה"ל בג'נין" מיום 3.7.23: "מי שפולש לערים כבושות הוא הפושע והטרוריסט! מי שנלחם מול הפולש למען שחרורו - הוא לוחם חופשי".	אין תגובה.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "חה"כ כסיף קובע כי חיילי צה"ל שפעלו בג'נין על מנת לסכל תשתיות טרור הם "פושעים" ו"טרוריסטים", ואילו אלו המבקשים לפגוע בהם הם "לוחמי חופשי".
2	אזרח	עימות של העותר עם שוטרי מג"ב באזור הר חברון במהלך הפגנה ביום 13.5.22.	אין תגובה.	"אין מקום לדון בעניין בעת שמצבעת בחינה של האירועים במישור הפלילי."
3	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 26.8.23: תמונה של השר לביטחון לאומי, איתמר בן גביר, במדים המזכירים, על פי המתואר בקובלנה, את המדים הנאצים כשעל זרועו סימן תנועת "כך".	מדובר בסילוף של המציאות. השר מופיע באיור, שהוכן על ידי לשכת חבר הכנסת, במדים כהניסטיים והוא אינו מבוסס על מדים כאלה ואחרים, ולא מציג כל בממן נאצי כזה או אחר.	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה.
4	אזרח	ביום 20.9.23, בזמן שהוצא העותר מדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט ע"י יו"ר הוועדה, הוא קרא לעבר יו"ר הוועדה, חה"כ שמחה רוטמן: "ביריון ופשיסט".	אין תגובה.	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה.
אחרי תחילת המלחמה				
5	חברי הכנסת טלי גוטליב וניסים ואטורי ואזרחים	העותר חתם על עצומה הקוראת להעמדת מדינת ישראל לדין בבית המשפט הבינלאומי לצדק בהאג, תוך האשמת מדינת ישראל ברצח עם ובפשעי מלחמה נוספים.	בחתימתו על העצומה המדוברת הוא לא קבע שישראל מבצעת פשעי מלחמה, אלא התריע כי העדויות הרבות והקשות מחייבות בדיקה לשם הגנה על חייהם וביטחונם של שני העמים.	מדובר בהפרה חמורה ביותר של כללי האתיקה. "מעשה זה של חה"כ כסיף מהווה הפרה חמורה ביותר של כללי האתיקה, שיש בה משום פגיעה ממשית בחובת הנאמנות של ח"כ לקידום טובת המדינה; פגיעה באמון הציבור, בחברי הכנסת ובאמון הציבור בכנסת; ופגיעה

			במחויבותו של ח"כ כסיף למעמדו כמנהיג בחברה ובחובתו לשמש דוגמה אישית להתנהגות ראויה".
6	חבר הכנסת אהוד טל ואזרח	ראיון של העותר לתקשורת הזרה, בוא נאמר ביחס לכיתות הכוננות: - "ישראל בונה מילציות ימניות פאשיסטיות ומצוידות בנשקים". וכן נטען בריאיון כי: - הנשקים "יופנו נגדנו" והדבר "יגרום למלחמת אזרחים". כמו כן, חה"כ כסיף כינה את פעולות צה"ל ומדינת ישראל במלחמה "טבח בעזה" ו"טיהור אתני בגדה".	מדובר בהצגת עמדה פוליטית החוסה תחת חופש הביטוי. נטען כי לא השתמש בראיון במושג "כיתות כוננות" וכי עסק במדיניות החימוש הכללית. אמר, כי הוא עומד על הקונטקסט ההיסטורי בו העמיד את הדברים - עליית הפשיזם דרך הקמת תאים חמושים על ידי תנועת ימין. כמו כן, הוסיף חה"כ כסיף כי דבר הגשתן של הקובלנות פורסם בתקשורת וברשתות החברתיות.
7	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 23.10.23: "זה הלילה האלים ביותר ברצועת עזה מאז שבת המחדל. אין ולא יכולה להיות הצדקה לפגיעה בחפים מפשע, אין ולא יכול להיות הגיוני לצפות לפינוי של מיליון תושבים. ישראל טובחת עכשיו קודם כל בחולים ובבעלי המוגבלות ובילדים. כל כך הרבה ילדים. די להרג שרק מרחיק מפתרון!"	חה"כ כסיף טען כי דבריו משקפים את המציאות (הביא כתבות שפורסמו בתקשורת).
8	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 27.12.23, בצירוף של התמונה של הנשיא הרצוג כותב הקדשה על פצצה: "President of Israel signs a 'bon voyage message' on a bomb that will most probably kill Palestinian civilians,	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה. הציוץ אינו משמיץ את חיילי צה"ל אלא מציין עובדה מספרית לפיה מרבית הקורבנות הפלסטינים במלחמה הינם אזרחים חפים מפשע. וכן עובדה זו נסמכת על ידי נתונה הצבא עצמו.

		children and women. If that's the 'liberal' face in Israel, just imagine how conservative looks like."		
9	חבר הכנסת עידן רול	במסגרת נאומו של העותר מיום 3.4.24 : "ההתקפה על שיפא הייתה והיא פשע מלחמה".	מדובר באמירת אמת שהתבססה על עמדת ארגון הבריאות העולמי ביחס לתקיפת בית החולים.	הפרה חמורה של כללי האתיקה. "בנאומו של חה"כ כסיף, הוא האשים את חיילי צה"ל בביצוע פשעי מלחמה חמורים, תוך פגיעה במאמץ ההסברתי ובביטחונה של ישראל."
10	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 18.4.24 : "ממשלת הדמים מונעת באופן שרירותי מארגוני הסיוע להכניס לעזה רשימה ארוכה של מוצרים הומניטריים, ובפרט ציוד רפואי חיוני לחיי האזרחים הנמצאים תחת מצור ומלחמה כבר למעלה מחצי שנה. אם רק אחד מהפריטים במשאית סיוע נפסל על ידי הצבא, כל המשאית נמנעת מלהיכנס. הגופות בעזה נערמות, וגם בהן מתעללים. די למלחמה - עכשיו!"	ארגוני זכויות אדם, ממשלות זרות, גופים בינלאומיים ותחקירי עיתונות מבוססים הראו שורה של הפרות הדין ההומניטארי הבינלאומי במהלך המלחמה, ולכן מדובר בדברי אמת. בנוסף, הקובל פרסם את דבר הגשת הקובלנה בתקשורת.	הוועדה החליטה שלא לדון בקובלנה מאחר והקובל פרסם את דבר הגשתה בתקשורת.
11	חבר הכנסת עידן רול ואזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 7.5.24 (סרטון של חיילים מתפללים לפני יציאתם לפעילות מבצעית) וכתב : - "כך לא נראה צבא בשירות מדינה או עם; כך נראית פלגה של גזענים משיחיים לבושה לרצח".	מדובר בסרטון קונקרטי שפורסם על ידי קבוצה קונקרטית מתוך אירוע קונקרטי ולא בהאשמה כוללת כלפי כל חיילי צה"ל.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "כינויים של החיילים 'גזעניים'/'משיחיים' נכללות בגדרי חופש הביטוי הפוליטי של ח"כ. התיאור 'לבושים לרצח' הוא האשמה של חיילי צה"ל בפשעי מלחמה. טענת חה"כ כסיף בדבר הקבוצה הקונקרטית נדחתה. שכן הצטברות ההתבטאויות הדומות של חה"כ כסיף ביחס לחיילים מלמדת כי הוא מאשים אותם באופן שיטתי בביצוע פשעי מלחמה."
12	חבר הכנסת	פרסום בחשבון ה-X מיום 26.5.24 (סרטון מרפיח) וכיתוב :	אין תגובה.	הפרה חמורה של כללי האתיקה. דברי חה"כ כסיף מייצרים דה לגיטימציה

	אלמוג כהן ואזרחים	"טבח ברפיח. פושעי ג'נוסייד עזה - לדין! Massacre in Rafah. Gaza genocidal criminals - to trial."	כלפי מדינת ישראל בעולם ופוגעת באופן ישיר במאמץ המלחמתי.
13	חבר הכנסת עידן רול	במסגרת נאומו של העותר מיום 30.5.24 : "ישראל מפעילה מתקן עינויים סדיסטיים לפלסטינים עזתיים, רובם אזרחים חפים מפשע. את מתקן העינויים שדה תימן יש לסגור מיד. לשחרר את כל העצורים בו ואת כלל האסירים, השבויים והחטופים בעסקה. כולם תמורת כולם."	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "נאומו של חה"כ כסיף מכפיש ומאשים את מדינת ישראל ואת חיילי צה"ל. מדובר בהאשמות חמורות."
14	אזרח	פרסום מיום 7.7.24 (צילום של כתבה בה נכתב כי חמישה עיתונאים נהרגו בעזה) וכיתוב: "טבח מסוג אחר - טבח השתקה והסתרת האמת. אסור להתרגל לזוועות, אסור לתת לפשע להימשך. התנגדו! הרימו קול למען כולנו!"	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. האמירה כי העיתונאים "נטבחו" רומזת בבירור לכוונה להרג מכוון של עיתונאים חפים מפשע.
15	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 21.12.23 : "6 אסירים פלסטינים שאנחנו יודעים עליהם נהרגו מאז טבח ה-7.10 בתוך בתי הכלא. רוח הכהניסט חובב הרוצחים שורה על שב"ס, ואלו כבר התחילו לקטול. במדינה בה נהרגים אסירים בדרכים עולמות, גם אזרחים חופשיים יתחילו למות באופנים מיסתוריים. את ממשלת הדמים יש לסלק מייד! היא סכנה לחיי כולנו!"	מדובר בהבעת עמדה פוליטית, המתחייבת מתפקידו לבצע ביקורת פרלמנטרית-שלטונית, זאת לאור העדויות השונות שהתפרסמו בתקשורת. בנוסף, יש לדחות את הקובלנה על הסף בשל פרסומה בתקשורת על ידי הקובל.
16	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 17.4.24 (בעקבות ביקור של העותר בכפר לא חוקי שנהרס): במסגרת הפרסום כינה העותר את מבצעי הפינוי "קלגסי השלטונות".	הוועדה החליטה שלא לדון בקובלנה מאחר והקובל פרסם את דבר הגשתה בתקשורת.
17	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 29.4.24 :	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "האמירות שהפנה חה"כ כסיף לשר הביטחון

		"עוד הוצאה להורג בידי קלגס מיליצית בן גביר המכונה 'משטרת ישראל'. הגעתי היום עם חבריי למק"י וחד"ש לניחום אבלים אצל משפחת בסל בכפר ג'דידה אלמכר, לאחר שבנה עבד אלכרים בן ה-59 נרצח בפתח ביתו בידי פושע כחול מדים. וכרגיל, על פשע הרצח מוסיפה כנופיית הכהנאים את חטא השקר וטופלת האשמות שווא על הקורבן, כאילו הוא האשם ברציחתו. מקומו של השר הגזען אינו בממשלה אלא בכלא! ולשם הוא עוד יגיע!"		
18	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 30.5.24 (סרטון מהפגנה לא חוקית של ארגון לא חוקי בחיפה - כמתואר בקובלנה) וכתב: - "אלימות קשה של מיליצית מחוז חוף כלפי מפגינים נגד הטבח בעזה. כנראה שמפקדם, ממתחנפיו הראשיים של הכהניסט הארור, קיבל הוראות במסיבת הששון בראשון. שחיתות-בריונות-פשיזם- השילוב המוביל במיליצית הביבים."	אין תגובה.	"אין בידיה של הוועדה לקבוע האם מדובר ב"הפגנה לא חוקית של ארגון לא חוקי", גם לא עלתה טענה שח"כ כסיף השתתף בהפגנה. הוועדה הבהירה, כי על ח"כ כסיף להקפיד בלשונו, במיוחד כשהתבטאויותיו מכוונות כלפי עובדי ציבור שאין בכוחם להשיב לו."
19	חבר הכנסת ניסים ואטורי ואזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 14.9.24 (סרטון של שוטרים בהפגנה) וכתב: "טרוריסטים במדים. עבדיו של הכהנאי."	מדובר בהתבטאות כלפי שני שוטרים ספציפיים בשל מעשה ספציפי - הכאת מפגינים שלווים.	מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "הוועדה רואה בחומרה שימוש במונח "מחבל" או "טרוריסט" על ידי חברי כנסת. לעניין הקונקרטי, הוועדה מצאה כי בסרטון אין אלימות מצד המשטרה, להפך, השוטרים ביצעו את עבודתם כראוי בסיטואציה קשה."
20	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 30.12.23, שבו כינה את ראש הממשלה בנימין נתניהו "פסיכופת",	אין תגובה.	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה. הוועדה העירה כי שימוש בביטויים מתחום מחלות הנפש כקללה עשוי לפגוע ברגשותיהם

		וזאת לאחר ששבוע קודם לכן התראיין לכלי תקשורת טורקי וכינה אותו באותו הכינוי.		של מתמודדי הנפש, וביקשה מחה"כ כסיף לחדול מכך.
21	חברת הכנסת טלי גוטליב ואזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 16.12.23 (בעקבות מותם של שלושה חטופים בידי כוחות צה"ל) וכתב: "נתניהו רוצח את החטופים, מתעלל במשפחותיהם ומפקיר (שוב!) את החברה הישראלית כולה, להוציא מקורביו הקואליציוניים והאישיים. מנוול פושע - לדין!".		מדובר בהפרה של כללי האתיקה. "השמצה אישית אסורה."
22	חבר הכנסת שמחה רוטמן	בעת דיון שנערך בוועדת חוקה, חוק ומשפט ביום 23.6.24, העותר הטיח לעברו: "מפיץ שקרים ומסית"/"מזדהה עם רוצח המונים"/"היו"ר הוא הכי תומך בטרור ויש לכך המון הוכחות"/"אתה מתפקד כחלק מארגון טרור".		"מדובר בשיח מכוער אך הדדי בין שני חברי כנסת - שתי הקובלנות נדחו."
23	חבר הכנסת ניסים ואטורי	ביום 23.7.24, בעת נאומו של חה"כ ואטורי במליאת הכנסת, העותר האשים את הקואליציה שהם עושים את הכול כדי שהחטופים לא יחזרו בחיים ואף האשים אותם ברצח חטופים. בנוסף פנה אל חברי הכנסת	אין תגובה.	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה.

		באמירות "איש מכם לא מגיע לציפורן הזרת ברגל שלו".		
24	אזרח	בראיון שערך בשפה האנגלית, כשבועיים לאחר 7.10.23, אמר העותר כי מתנחלים אלימים הם שגרמו לחמאס לתקוף ב-7.10, ושאם היו פועלים נגד אלימות המתנחלים אפשר היה למנוע את הטבח.	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה.	תוכן הריאיון עוות וסולף כשצורף לקובלנה. העותר פסל מפורשות בראיון את הטענה שחמאס אינו נושא באחריות לטבח ב-7.10, ובקטע שהובא בקובלנה טען כי אילו היו מקדמים תהליך מדיני הטבח היה נמנע, וכי אלימות המתנחלים היוותה גורם מעכב לחתירה לשלום.
25	אזרח	פרסום בחשבון ה-X מיום 26.12.23 (סרטון) וכיתוב: "ישר כוח לטל מיטניק - סרבן הגיוס הראשון במלחמה הארוכה הזאת, שנשפט היום ל-30 ימי מחבוש".	לא מדובר בהפרה של כללי האתיקה.	הציוץ מהווה מימוש של חופש הביטוי הפוליטי הנרחב של ח"כ. בציוץ לא מוזכרים חיילי צה"ל או בני משפחותיהם, אלא הוא תגובה על אירוע שזכה להתעניינות רבה בסדר היום הפוליטי בארץ ובעולם.

חלק ב' – הטיעון המשפטי

26. ייטען כי החלטת הוועדה להרחיק את העותר ממליאת הכנסת וועדותיה מהווה פגיעה בזכויות יסוד הנתונות לחבר כנסת וכן בזכויות חוקתיות מוגנות לרבות חופש הביטוי, הזכות לבחור ולהיבחר וזכות הציבור לדעת. פגיעה זו אינה מידתית, מפלה ועולה כדי שימוש לרעה בסמכות. משכך, דין ההחלטה מושא עתירה זו היא פסלות ומן הראוי כי בית המשפט יידרש גם לסעד בדבר קביעת אמות המידה להפעלת סמכות הוועדה במקרים דומים.

פסיקת בית המשפט בנוגע לסמכות ועדת האתיקה לדון חברי כנסת בגין התבטאותם

27. בית המשפט הנכבד נדרש לסמכות ועדת האתיקה לדון חברי כנסת בגין התבטאויותיהם בשתי הלכות מרכזיות הרלוונטיות לענייננו. במסגרת בג"צ 12002/04 ח"כ מח'ול נ' הכנסת, פ"ד ס(2) 325 (2005) (להלן: עניין מח'ול) דן בית המשפט בסמכות ועדת האתיקה לשפוט חבר כנסת בגין דברים שנשא בעת נאום מעל דוכן הכנסת. בתוך כך, התייחס בית המשפט לשאלת המתח שבין חסינותו העניינית של חבר הכנסת ובין הכפפתו לדין משמעתי בגין ביטויים הקשורים למילוי תפקידו ונפסק כי חוק החסינות לא מונע מהכנסת קביעת כללי אתיקה שלה עצמה. במסגרת זו, הוטעם כי אמנם החלטות ועדת האתיקה מהוות החלטות מעין-שיפוטיות אשר כפופות לביקורת שיפוטית, אולם "ראוי שמידת התערבותו של בית משפט זה תהא פחותה בהשוואה לזו המופעלת על החלטות מעין-שיפוטיות אחרות שבמסגרת סמכותה של הכנסת, למשל החלטה על הסרת חסינות". זאת, שכן "החלטות ועדת האתיקה קרובות יותר לתחום העניינים הפנימיים של הכנסת. בשונה מהסרת חסינות למשל, החלטות ועדת האתיקה פוגעות פחות בחבר הכנסת ועניינן בסטנדרטים התנהגותיים אשר חברי הכנסת מבקשים לקבוע לעצמם" (שם, בפס' 19, ההדגשה אינה במקור).

28. יצוין, כי בית המשפט לא נדרש בעניין מח'ול, שם הוטל עונש של שלילת זכות דיבור במליאה ובוועדות למשך עשרה ימי ישיבות, לשוני בין העונשים שעלולה וועדת האתיקה להטיל. יחד עם זאת, ציין בית המשפט כי שיקול דעת ועדת האתיקה אינו מוחלט והוא כפוף למבחן המידתיות –

"דין אתי אינו כסות לפגיעה בזכויות יסוד הנתונות לחבר כנסת, שעיקרן הזכות להצביע, הזכות להשתתף בהליך החקיקה, עקרון ההשתתפות בהליכים פרלמנטריים, חופש הביטוי והחירות לפעול בחופשיות למען מילוי תפקידו [...] בבוחנו את החלטת ועדת האתיקה יביא בית המשפט בחשבון שיקולים שעניינם חומרת הפגיעה בזכויות יסוד והפגיעה במרקם החיים הפרלמנטריים (ככל שאלה קיימים), קיומו של הליך תקין עובר להחלטה ובכלל זאת מתן זכות טיעון לחבר הכנסת הנקבל. **על הסנקציה המוטלת על ידי ועדת האתיקה להיות מידתית ביחס לעבירה האתית שעבר חבר הכנסת. מובן שכל שהפגיעה בזכויות היסוד של חבר הכנסת חמורה יותר, וככל שהעונש בגין המעשה חורג מהמידה הראויה, מידת נכונותו של בית משפט זה להתערב תהיה גדולה יותר"** (שם, בפס' 20; ההדגשות הוספו).

29. בהמשך, שב בית המשפט ודן, בהרכב מורחב, בסמכות ועדת האתיקה לדון חברי כנסת ולהטיל סנקציות גם בשל דברים שאמרו מחוץ למשכן הכנסת. במסגרת בג"צ 6706/14 ח"כ חנין זועבי נ' ועדת

האתיקה של הכנסת (פורסם באר"ש, 10.2.2015) (להלן: **עניין זועבי**) נדרש בית המשפט לסוגיה זו וקבע כי לחופש הביטוי הפוליטי חשיבות מיוחדת לגבי חבר הכנסת, שכן באמצעותו מבטא חבר הכנסת את עמדותיו של ציבור בוחריו. ואמנם, "ייתכן, כי תחולתם של כללי האתיקה על התבטאות מחוץ למשכן הכנסת מצומצמת יותר" אלא שבנסיבות קיצוניות בהן הדברים עלולים להתפרש כתמיכה לכאורה למעשי טרור הרי שקיימת סמכות לוועדת האתיקה לדון חברי כנסת גם בשל התבטאויות שנשאו מחוץ למשכן הכנסת (שם, בפס' 27-28 לפסק דינה של הנשיאה נאור).

30. בהקשר זה, הדגיש בית המשפט כי החלטות וועדת האתיקה אינן חסינות מביקורת שיפוטית וכי "בית המשפט עשוי להתערב כאשר החלטת ועדת האתיקה התקבלה מתוך הפרת חוק, או כאשר מדובר בעניינים מהותיים כגון פגיעה בזכויות יסוד חוקתיות, הזכות לקיום הליך תקין או הפרה של כללי הצדק הטבעי" (שם, בפס' 37 לפסק דינה של הנשיאה נאור). בתוך כך, שב בית המשפט וציין, בציטוט מעניין **מח'ול**, כי "ככל שהפגיעה בזכויות היסוד של חבר הכנסת חמורה יותר, וככל שהעונש בגין המעשה חורג מהמידה הראויה, מידת נכונותו של בית משפט זה להתערב תהיה גדולה יותר" (שם). ואולם, בית המשפט לא מצא כי חרזה הוועדה ממתחם המידתיות לאור נסיבותיו הייחודיות של אותו מקרה.

31. עניינו בעתירה דן שונה באופן ניכר הן מעניין **מח'ול** והן מעניין **זועבי**. ראשית, לא רק שמדובר בהתבטאויות מחוץ לכותלי הכנסת אלא גם כאלו שהן בגדר הבעת דעה פוליטית גרידא ושאינן עולות כדי הנסיבות הייחודיות שתוארו בעניין **זועבי**, אלא חוסות תחת חופש הביטוי הפוליטי המובהק. שנית, בית המשפט הנכבד לא נדרש בפסיקתו אל הקושי הייחודי הטמון בהפעלה חוזרת ונשנית של סמכות הוועדה שלא רק כרוכה בפגיעה קיצונית בזכויות יסוד אלא עולה כדי שלילה אפקטיבית של יכולת חבר כנסת למלא את תפקידו. האמור מקבל משנה תוקף שעה שמדובר בשימוש חוזר ונשנה בסנקציה החריפה ביותר במערך העונשים שהחוק מפקיד בידי ועדת האתיקה והיא סנקציית ההרחקה.

32. זאת ועוד. עתירה זו מעלה שאלה עקרונית נוספת המשליכה על אופן השימוש בשיקול דעת שלא זכתה לדיון בפסיקה. מקרהו של העותר מבהיר כי וועדת האתיקה, שהיא כאמור גוף פוליטי בהרכבו, ניכסה לעצמה סמכות בלתי מוגבלת אשר למעשה מופעלת באופן סלקטיבי וכדי להעניש דעות מיעוט.

33. הצטברותם של שיקולים אלה מטים את הכף באופן ברור כלפי עריכת דיון מעמיק בסוגיות אשר העתירה מעלה וקביעה חד משמעית ומפורשת כי דין אתי אינו כסות לרדיפה פוליטית בתוך הכנסת וכי שלטון הרוב אין משמעותו עריצות הרוב.

הפגיעה בזכויות יסוד

34. אין צורך להכביר במילים על הפגיעה החמורה שנושאת עמה הפעלת סמכות וועדת האתיקה שעה שמדובר בסנקציות חמורות כגון ההרחקה. פגיעה זו מהווה בראש ובראשונה פגיעה בזכויות היסוד של חבר הכנסת לשאת נאומים, להשתתף בדיוני המליאה והוועדות ולהביע את עמדת הציבור אותו הוא נבחר לייצג. זאת, לצד שלל פגיעות נלוות בתפקוד הפרלמנטרי השוטף.

35. בשונה מיתר הסנקציות שברשות ועדת האתיקה, ההרחקה היא הסנקציה הקשה והקיצונית ביותר אשר טומנת בחובה פגיעה מהותית בתפקוד הפרלמנטרי של נבחר הציבור. ואכן, על קיצוניות עונש ההרחקה

והצורך לנקוט בה במשנה זהירות, עמדה הנשיאה נאור בפסק דינה בעניין **זועבי**, והדגישה כי אי התערבות בית המשפט במקרה דנן הייתה כרוכה בעובדה כי מהבחינה המעשית עונש ההרחקה שהוטל חפף לפגרת הקיץ של הכנסת:

"אכן, הסנקציה שהוטלה על העותרת – הרחקה משיבות מליאת הכנסת וועדותיה לתקופה המקסימאלית האפשרית – הינה הסנקציה החמורה ביותר במדרג הענישה הקיים. לא הייתה מחלוקת על כך שבעבר לא הוטלה סנקציה זו למשך פרק הזמן המקסימאלי הקבוע בחוק החסינות. [...] לא אכחד: הוטרדתי מ"קפיצת המדרגה" בסנקציה שהוטלה במקרה זה. כזכור, עונש ההרחקה הוסף לחוק החסינות בשנת 2002, ומשכך, ככלל, יש טעם בהטלתו באופן הדרגתי [...] עם זאת, מן הפן המעשי אין מדובר במקרה זה בהרחקה מלאה של העותרת מפעילות הכנסת למשך שישה חודשים. במחצית הראשונה של ההרחקה חלה פגרת הקיץ, שבה הכנסת פועלת במתכונת מצומצמת. במהלך הפגרה, מליאת הכנסת מתכנסת במקרים חריגים בלבד, ואף תדירות התכנסותן של ועדות הכנסת השונות – פחותה. [...] על כן, המשמעות המעשית של התערבות בעונש בנסיבות אלה היא קטנה ביותר, אם בכלל." (שם, בפס' 42-43)

36. מקל וחומר, בענייננו מדובר בפגיעה חמורה שבעתיים. לא רק שעונש ההרחקה נדחה מפורשות כך שיחל אך ורק לאחר פגרת הקיץ, אלא שהוא הצטבר שוב ושוב עד כדי שלילה אפקטיבית של יכולתו של העותר למלא את תפקידו במשך חודשים רבים.

37. בנוסף לפגיעה בזכויות היסוד של חבר הכנסת ככאלו, סנקציית ההרחקה שהוטלה על העותר טומנת בחובה פגיעה משולשת גם בזכויות היסוד של חופש הביטוי, הזכות לבחור ולהיבחר וזכות הציבור לדעת.

38. פסק הדין בעניין **זועבי** אף הוא שב והדגיש כי "לחופש הביטוי הפוליטי חשיבות מיוחדת לגבי חבר הכנסת, שכן באמצעותו מבטא חבר הכנסת את עמדותיו של ציבור בוחריו. בפרט נכונים הדברים כאשר מדובר בחבר כנסת המייצג קבוצת מיעוט" (שם, בפס' 27 לפסק דינה של הנשיאה נאור וכן בפסק דינם של השופטים (כתוארם אז) חיות וג'ובראן).

הפגיעה אינה מידתית, עולה כדי שימוש לרעה בסמכות וכרוכה באפליה פסולה

39. בענייננו מדובר בפגיעה קיצונית ולא מידתית וגם בפגיעה הנוגעת בשימוש לרעה בסמכות הוועדה וכן באפליה פסולה בדמות אכיפה בררנית. ראשית, כפי שנאמר כבר בעניין **מח'ול**: "ככל שהפגיעה בזכויות היסוד של חבר הכנסת חמורה יותר, וככל שהעונש בגין המעשה חורג מהמידה הראויה, מידת נכונו של בית משפט זה להתערב תהיה גדולה יותר". אין מחלוקת כי הפגיעה בענייננו היא קיצונית, חריגה וכזו שאין לה לתקדים דומה בהיסטוריה של הכנסת ודי באמור כדי להעיד על חוסר המידתיות. כבר בעניין **זועבי** נאמר כי הטלת סנקציה של החרקה היא כשלעצמה עליית מדרגה מהדין הנוהג, אולם הפגיעה התעדנה באותו עניין בשל עיתוי הדיון בעתירה, חפיפת ההרחקה באותו מקרה עם פגרת הקיץ וכן נסיבותיו הייחודיות של אותו עניין.

40. ואולם, בענייננו מדובר בפגיעה חמורה ומתמשכת אף יותר. לא רק שמדובר בסנקציית ההרחקה הקיצונית, המצטברת אל פגרת הקיץ של הכנסת, הרי שמדובר בהרחקה בפעם החמישית מאז תחילת הכהונה של הכנסת ה-25, ולתקופה מצטברת של כיותר מעשרה חודשים, כך שבהתווספותה עם פגרת הקיץ **מורחק העותר למעשה ממליאת הכנסת לתקופה של כשנה שלמה!** אכן, מדובר בעונש כה לא

מידתי עד כדי כך שהוא שקול להדחה אפקטיבית וחלקית של חבר כנסת מכהן, שעה שהליך ההדחה המלא לא צלח בעניינו של העותר כאמור.

41. שנית, ניתן ללמוד על חוסר המידתיות שבעונש שהוטל על העותר גם מהוראות סעיף ד13 לחוק החסינות עצמו אשר קובע כי חבר כנסת הנעדר משיבות הכנסת לתקופה רצופה של חודשיים, יהיה נתון לדין משמעתי בהיעדר הסבר סביר.

42. שלישית, היעדר המידתיות אף מתחדד נוכח הקלות שבה הוטל על העותר עונש ההרחקה שוב ושוב ונוכח היעדר כל מדרג אובייקטיבי או מבחנים משפטיים אשר נדרשת הוועדה לקיים בהטלתה עונש קיצוני וחמור כגון הרחקה. ואכן, לא יעלה על הדעת שלוועדת הכנסת יינתן אור ירוק להפוך את הכלי האתי לכלי פוליטי המטיל עונשים כה קיצוניים על חברי כנסת מטעם מפלגות מיעוט תחת אצטלת שיקול הדעת הרחב הנתון לוועדת האתיקה.

43. ואכן, מדובר בשימוש כה לא מידתי בדין המשמעתי עד כדי כך שהוא עולה כדי **שימוש לרעה בסמכות**. על כך ניתן ללמוד מהעובדה כי הוועדה דנה את העותר בגין התבטאויות שונות, שנעשו מחוץ לכנסת, בגין קובלנות רבות שהוגשו הן על ידי חברי כנסת והן על ידי אזרחים, ומצאה בכל אותם מקרים, למעט מקרה אחד, כי מדובר בהפרה של הדין האתי. במילים אחרות, מדובר בשימוש לרעה בכלי הדין האתי, שכן הוא פותח את הפתח להתנגחות פוליטית של הציבור ושל חברי כנסת אחרים נגד חברי כנסת שמייצגים עמדות שנמצאות מחוץ לקונצנזוס הלאומני.

44. בית המשפט עמד זה מכבר על היתכנות של שימוש לרעה בכלי האתי במקרים מסוג זה, שכן "לפי הדין, כל אדם רשאי להגיש קובלנות כנגד חבר כנסת (סעיף 1 לנוהל אתיקה לחברי הכנסת (קובלנות)). קובלנות רבות לא מתקבלות, וחלקן נדחה על הסף. [ואולם], **מתן משקל לקובלנות שהוגשו – אף שלא נמצא כי יש בהן ממש – עלול להוביל לשימוש לרעה בכלי זה ולפגיעה בלתי מוצדקת בחברי כנסת**" (עניין **זועבי**, פס' 42 לפסק דינה של הנשיאה נאור, ההדגשה הוספה).

45. למעלה מזאת, על היעדר המידתיות ועל השימוש לרעה בסמכות ניתן ללמוד גם מדפוס האכיפה הבררנית כנגד העותר, חברי מפלגתו וחברי כנסת ערבים ככלל. הטבלה להלן מסכמת את העונשים שהוטלו במסגרת ההליכים המשמעתיים בכנסת ה-25 ומראה כי העותר הוא היחיד שנשפט לסנקציות כה קיצוניות ומצטברות שעולות כאמור לכדי שלילה אפקטיבית של יכולתו למלא את תפקידו:

החלטות ועדת האתיקה בגין התבטאויות			
חבר כנסת	תוכן התבטאות	עונש	הערות
הכנסת ה-25			
אריאל קלנר מס' 9/25 (21.2.2023)	כינה את חה"כ עופר כסיף: "אוטו-אנטישמי", התנפל עליו במליאת הכנסת, כינה אותו "חלאה" וירק לעברו.	הערה	

	הערה	בתגובה לנציג ארגון "אחים לנשק" אמר: "אתם הפקרתם את החיילים האלה ... אותנו הפקרתם ברחובות למות, מול המחבלים ... אחרי ששרפתם אותנו בתוך הבית, אה? אחרי ששרפם אותי ואת החברים שלי בתוך הבית".	אלמוג כהן מס' 45/25 (9.7.2025)
הוועדה סבורה כי למרות ההיבטים הפוליטיים שבהתבטאות, ועל שהתבטאויות כאלה נפוצות, ההתבטאות עשויה להתפרש כהתבטאות מסיתה.	הערה	קראה לרה"מ בנימין נתניהו: "מי האמין, ביבי, שאחרי שהפכת להיות סייען חמאס ומימנת אותו, אתה עושה בשבילו כעת את העבודה ופוגע הלכה למעשה באלו שנלחמים נגדו? כך תיזכר לדיראון עולם, בנימין בן ציון וצילה נתניהו, סייען החמאס ומחריב ישראל המודרנית, מחבק רבי-מרצחים".	מיכל שיר מס' 37/25 (23.6.2025)
"במקרה זה הוועדה שקלה גם את ההתבטאויות המקוממות במיוחד של חבר הכנסת כסיף .. שבהן האשים את מדינת ישראל בביצוע פשעי מלחמה ובעקבותיהן אמרה השרה את הדברים".	הערה	קראה לרה"מ עופר כסיף: "למי אתה שייך בכלל – לחמאס, לפתח, לחזית העממית [...] שיעבור לשירות החמאס. מחבל, זה מה שאתה".	מאי גולן מס' 38/25 (23.6.2025)
	הערה	אמרה ביחס למלגת רע"מ: "לא עוד תוקם ממשלה בישראל עם המפלגה הזו, שהיא לא זאב בעור של כבש – היא חיית טרף איומה בעור של כבש. היא טרוריסטים בעניבה והחליפה עם חיוך מתקתק".	אורית סטרוק מס' 38/25 (23.6.2025)
	הערה	קרא לעבר חה"כ כסיף: "מחבל, אתה יותר גרוע מהחמאס" ... "הוא לא ערבי, אבל הוא יותר גרוע מחמאסניק".	אופיר כץ מס' 38/25 (23.6.2025)
	הערה	אמר בריאיון על היועצת המשפטית גלי בהרב-מאירה: "במשימה שלה כיועצת משפטית לממשלה, היא בוגדת במדינת ישראל".	צביקה פוגל מס' 40/25 (23.6.2025)
	אזהרה	כינה את חה"כ עופר כסיף "תומך טרור עלוב", "פחדן", "פושע מנוול", "טרוריסט מנוול", "עלוב נפש", "בוגד נאלח", "תירקב בכלא" "אין בך כבוד אפילו של הטרוריסטים". כינה את מנכ"ל שוברים שתיקה: "סתום את הפה, עלוב נפש, בוגד, נאלח ומגעיל, בכלא אתה צריך להיות" ועוד.	חנוך מילביצקי מס' 9/25 (21.2.2023)
	אזהרה	בעת נאומו של חה"כ טיבי במליאת הכנסת בשפה הערבית, הודיע לו חה"כ ואטורי כיו"ר הישיבה כי עליו לתרגם את דבריו. לאחר האירוע, הוציא חה"כ ואטורי הודעה לעיתונות בה ציין "סוף סוף מישוה מעמיד את המחבלים בכנסת במקומם".	ניסים ואטורי מס' 6/25 (15.3.2023)

		קרא לחה"כ עופר כסיף: "נבלה", "בן אדם שפל", איים וניסה לתקוף אותו פיזית.	
אלמוג כהן מס' 45/25 (9.7.2025)	נזיפה	אמר בתקשורת על חה"כ כסיף: "[...] הבוגד הזה אינו ראוי להיות בכנסת [...] הוא מייצג את האינטרסים של חמאס". וגם: "חה"כ בשירות החמאס- הבוגד עופר כסיף".	
ולדימיר בליאק מס' 39/25 (23.6.2025)	נזיפה	אמר: "זה אסון למדינת ישראל ... שהאיש הזה [איתמר בן גביר] הוא בכל שר בממשלה עם המפלגה הניו-נאצית שלו". קרא: "רוטמן הוא אחד האנשים שהביאו עלינו את אסון השבת השחורה" והוסיף בתגובתו "[חבר הכנסת רוטמן] נושא באחריות ישירה על אירועי ה-7 באוקטובר".	
בן גביר מס' 38/25 (23.6.2025)	נזיפה	כתב בפרסום בטוויטר: "אחמד טיבי המחבל – איך אתה לא מתבייש להשתמש תמונה ש ילד יהודי טהור שנרצח בידי חבריך מהחמאס? בושה שאתה חלק מכנסת ישראל". קרא לעבר חה"כ עופר כסיף "מדברים על שום אמת? אתה מחבל, אתה מחבל, מחבל, לך לסוריה".	בתגובתו, בן גביר אמר שהוא עומד על אמירותיו ואף ימשיך לאומרו.
טלי גוטליב מס' 38/25 (23.6.2025)	נזיפה	במהלך ריאיון אמרה על חה"כ אחמד טיבי: "אין בעיה הוא באמת מחבל. בעיניי אחמד טיבי הוא מחבל. מי שתומך ומהלל שהידים, ומי שמפגע בישראל אז הוא חלק אינטגרלי [...] מחבל לכל דבר".	"הוועדה התרשמה כי ככלל חברת הכנסת גוטליב אינה משתמשת בביטוי "מחבל" אלא בביטוי 'תומך טרור'".
ניסים ואטורי מס' 38/25 (23.6.2025)	נזיפה	קרא לחה"כ קריב: "יא מחבל, אתה דואג למחבלים במקום לחיילי צה"ל הגיבורים שבאים להגן עלינו, וזה מה שמעניין אותך. אתה מחבל שפל".	זוהי הפעם השלישית שבה מתבטא חה"כ ואורי באופן מכפיש כלפי חברי כנסת, לאחר שהוטלו עליו סנקציות בגין שתי התבטאויות קודמות.
ניסים ואטורי מס' 32/25 (23.6.2025)	נזיפה	בריאיון ברדיו אמר: "יש כמה זרועות לחמאס זרוע הלחימה של המחבלים ... ויש את הזרוע של ההפגנות". בריאיון טלוויזיוני אמר: "ב-7 באוקטובר אלפי אזרחים נרצחו ונטבחו וחובתנו להציג לציבור את הדברים. עם האמירות של יאיר גולן אני לא אתפלא על שום דבר כולל בגידה". קרא לחה"כ גלעד קריב: "קריב, אתה עם האמירות שלך, זה מה שגרם לרצח 7 באוקטובר ... לך שב ליד עאידה תומא סלימאן. עושה לך טוב ללקק לערבים? תמשיך ככה, אנחנו נמשיך בכל הכוח". בריאיון ברדיו אמר: "מי תמים בעזה? אזרחים יצאו ושחטו אנשים בדם קר. צריך להפריד את	<u>ביחס להאשמת חה"כ קריב באחריות לשביעי באוקטובר הוועדה סבורה כי מדובר בביטוי סלנג לא מכובד, וכי מוטב היה לו חבר הכנסת ואטורי היה נמנע מכך.</u> ביחס לכינוי אוכלוסיית עזה כ"תתי אדם" וכי צריך להרוג את המבוגרים קבעה הוועדה כי מדובר בהתבטאות קשה, מכפישת ומבזה, המהווה

גינוי והכפשה של ציבור שלם. וכי יש להבחין בין התבטאת שהיא כולה במישור הפוליטי ומתייחסת למחבלים, לעומת אמירה כוללת ביחס לציבור שם שעלולה גם להזיק במישור הבינלאומי.		הילדים והנשים ולהרוג את המבוגרים בעזה, אנחנו מתחשבים יותר מדי ... אף אחד בעולם לא רוצה את האזרחים בעזה, כולם דוחפים אותם לישראל, הם יודעים שמדובר בנבלות ובתני אדם". ביחס לאמירתו "לשרוף את עזה" אמר: "אני עומד מאחורי הדברים שלי. עדיף לשרוף בניינים מאשר שחיילים ייפגעו. אין שם חפים מפשע. הצלחנו לעשות פינוי מסודר, נשארו שם 100 אלף. מי שנשאר שם, אין לי רחמים עליו, צריך לחסל אותו". פרסם תמונה בטוויטר זבה דמותו ש חה"כ ואטורי בועטת בדמותו של חה"כ כסיף על רקע מליאת פרלמנט.	
הוועדה סבורה כי התבטאויותיה של חה"כ גוטליב מהוות הכפשה אישית וחורגות מגבולות השיח המכבד בין חברי כנסת.	נזיפה ושלילת זכות הדיבור לשתי ישיבות מליאה	ביצעה תנועת יריקה לעבר לחה"כ איימן עודה תוך שאמרה "טפי עליך", קראה "תורידו אותו מהדוכן" ואמרה כי "זה סיוע לאויב בזמן מלחמה". כתבה בטוויטר בתגובה לחה"כ אימאן חטיב יאסין "מבחינתי את פעילת טרור. בקרוב תוכרזי ככזו, על כל ההשלכות, מבטיחה!". במליאה היא אמרה לה "הפרלמנט הישראלי בז לאנשים תומכי טרור שיושבים כאן...". קראה לחה"כ יוסף עטאונה "אתם משתמשים בבני אדם כמגן אנושי, ברברים, ברברים שכמוכם". כינתה את חה"כ עאידה תומא סלימאן: "גברת ששייכת לתנועה האסלאמית" ו"תומכת טרור בקלאס" ואיימה כי לא תיתן לה להיות בשקט, בכל פעם שתנאם היא תפריע לה והבטיחה כי תגרום לה להצטער על הרגע שהגיעה לכנסת ישראל.	טלי גוטליב מס' 23/25 (29.1.2024)
הוועדה סבורה כי האשמת חברות הכנסת קשה ופוגענית, וכי ההשוואה בין לבין מחבלי חמאס מהווה הפרה של כללי האתיקה.	שלילת רשות דיבור, במליאה ל-10 ישיבות ובוועדה ל-14 ימים.	כתב בטוויטר לחה"כ עאידה תומא סלימאן: "הפסקנו להיות הפראירים של המזה"ת! נהרוג את כולם! תלכו כפרה את וכל החברים שלך – המחבלים עזה, על חיילי צה"ל". כינה את חה"כ אימאן חטיב יאסין ועאידה תומא סלימאן: "שתי שותפות החמאס" ו"תומכות טרור נאצי". כתב בפרסום המתייחס למצב ברצועת עזה: "אפשר להשאיר שם שקן אחד – שיספר לכולם". בפרסום אחר כתב: "אנחנו יותר מדי הומניים. לשרוף את עזה עכשיו לא פחות!".	ניסים ואטורי מס' 20/25 (20.11.2023)
הוועדה סבורה כי מדובר בהתבטאות חסרת אחריות ושאיינה מקובלת, שאין	נזיפה והרחקה ליום אחד	קרא לשוטרים ערבים להניח את נשקם ולא להיות חלק מכוחות "הכיבוש והדיכוי" ולשוב לבני עמם.	איימן עודה מס' 7/25 (21.3.2023)

לראות בה התבטאות פוליטית גרידא.			
באותו ריאיון ציינה חה"כ חטיב כי הטבח הוא קשה, לא אנושי, נוגד את הדת המוסלמי ושזו לא הדרך לפתור סכסוך מתמשך. בהמשך התנצלה וחזרה בה מהאמירה שנתפסה כפוגענית וגינתה את הפשעים המזעזעים שביצעו חמאס.	הרחקה משיבות הועדה והמליאה לחודש ושליטת שכר לשבועיים	הגיבה בריאיון ביחס לטבח ביום 7.10.23: "לא שחטו תינוקות, לפחות ממה שהיה בסרט, ולא אנסו נשים", הכוונה לסרט שהוקרן לחברי הכנסת.	אימאן חטיב יאסין מס' 18/25 (15.11.2023)
הוועדה סבורה כי האשמת צה"ל בפשע מלחמה על ידי ח"כ תורמת למאמצי האויבים לפגוע בלגיטימציה של מדינת ישראל. האשמות שרומזות כי צה"ל ביצע פשע מלחמה פוגעת בכבוד בכנסת ובאמון הציבור בה.	הרחקה משיבות הועדה והמליאה לחודשיים ושליטת שכר לשבועיים	כתבה ברשתות החברתיות כי לפי עדויות מבית החולים שיפא, צה"ל תוקף את בית החולים בפצצות זרחן וכי מתבצע ירי חי על העקורים במסדרונות ההומניים, וכי "ועדיין מתעקשים פה: הצבא 'המוסרי בעולם' לא פוגע בחפים מפשע ולא תוקף בתי חולים!".	עאידה תומא סלימאן מס' 19/25 (15.11.23)
הוועדה סבורה כי האשמה בפיגוע טרור הינה קשה במיוחד ועלולה להוות הסתה אישית, והעובדה שהדברים כווננו לנשיאת ביהמ"ש העליון הינה חמורה ופוגעת בכבוד הכנסת.	נזיפה ושליטת רשות דיבור, במליאה ל-2 ימי ישיבות ובוועדה ל-3	ציינה בפוסט ברשתות החברתיות: "אני מאשימה את נשיאת העליון בפיגוע" וקראה לה: "את מעוררת כאוס בתוכנו ובוודאי מעוררת את המחבלים בקרבנו לחולל כאן חורבן".	טלי גוטליב מס' 8/25 (21.3.2023)
הוועדה סברה כי חלק מהאמירות יכולות להתפרש באופן גזעני או שוביניסטי.	נזיפה, הגבלת שימוש בכלם פרלמנטריים עד סוף הכנס, ושליטת רשות דיבור ל-5 ימים	כינה את השופט אהרון ברק: "גדול רומסי זכויות האדם ... הצבוע החלול הזה שדרס את כולנו ... אומרים לו יאללה בארה, גזגז"; כינה את ראש האופוזיציה לפיד: "איזה חדל אישים"; כינה את חה"כ להב הרצנו: "הוא עבר בטברנה יוונית לפני שהיה חבר כנסת, עולה על שולחנות"; כינה את חה"כ מירב בן ארי: "קול של עושה ספונג'ה"; כינה את ח"כ עופר כסיף: "תומך טרור, לא יכול לסבול אותו" ו-"כמו כבש, צריך לדבר איתו בשפה שלו ... אני לא אומר לו שקט בעברית, כי הוא לא מבין עברית ... רק לשונאי ישראל אני אומר בארה, רק לכסיף"; כינה את חה"כ אחמד טיבי: "רופא, לא הייתי נותן לו לטפל בכלב שלי".	אלמוג כהן מס' 4/25 (5.3.2023)

46. האפליה הפסולה שבה כרוכה הפעלת שיקול דעת הוועדה אף מתחדדת נוכח העובדה כי חברי כנסת אחרים שהטיפו להשמדה ולהרעבה בעזה לא הועמדו לדין משמעתי, אף שהעותר עצמו הגיש קובלנות נגדם. כך למשל, הגיש העותר קובלנה נגד חבר הכנסת ניסים ואטורי בגין אמירותיו במהלך ריאיון בערות הכנסת ובו אמר: "עם כל הצער על 7 באוקטובר, למזלנו זה קרה משמיים". וכן "אני אומר עוד פעם, לשרוף את עזה. אני עומד על זה ...", לא צריך לחשוב פעמיים לפני שעושים את זה". במענה לקובלנה ציינה ועדת האתיקה כי התבטאויות אלה הן בעלות אופי פוליטי המשקפות באופן מובהק את האידאולוגיה של חבר הכנסת, וכי אין בהן משום הפרה של כללי האתיקה.

== העתק מהקובלנה שהגיש העותר נגד חבר הכנסת ניסים ואטורי מיום 27.12.2023 והמענה של ועדת האתיקה בגינה מיום 20.5.2025 מצורפים ומסומנים ע/24 ו-ע/25 בהתאמה.

47. בנוסף, הגיש העותר קובלנה נגד חבר הכנסת חנוך מליבצקי בגין אמירותיו בישיבת ועדת הכספים של הכנסת מיום 29.7.2024, בהן הסית לאלימות והביע תמיכה בחשדות המיוחדות לחיילי מילואים שנעצרו ונחקרו על ידי מצ"ח בחשד ליחס בלתי אנושי לעצירים פלסטינים במתקן 'שדה תימן', שכלל התעללות מינית ותקיפות גופניות חריפות, עד למקרי אונס של ממש. חרף ניסיונות של חברי כנסת אחרים להתרות בו שיחזור מדבריו המשיך ואמר: "כן. זה לגיטימי. הכל לגיטימי לעשות לאנשים האלו. הכל". במענה לקובלנה שהוגש לחבר הכנסת מליבצקי ציינה ועדת האתיקה כי "הוועדה לא מוצאת לנכון ככלל להתערב הוויכוחים הדדים בין חברי הכנסת. במקרה זה היא גם מקבלת את עמדתך כי ביקשת להגן על שמם של חיילי צה"ל. הוועדה לא מצאה בדבריך משום הפרה של כללי האתיקה במקרה הזה".

== העתק מהקובלנה שהגיש העותר נגד חבר הכנסת חנוך מליבצקי מיום 1.8.2024 והמענה של ועדת האתיקה בגינה מיום 20.5.2025 מצורפים ומסומנים ע/26 ו-ע/27 בהתאמה.

על יסוד כל האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא צו על תנאי כמבוקש בפתח העתירה, ולאחר קבלת עמדת המשיבים להפכו למוחלט וכן לחייב את המשיבים בהוצאות משפט.

רביע אגבריה, עו"ד
ב"כ העותר

ד"ר סוהאד בשארה, עו"ד
ב"כ העותר

ד"ר חסן ג'בארין, עו"ד
ב"כ העותר

14 אוקטובר, 2025